

Şeýtan

Category: Goşgular, Kitapcy
написано kitapcy | 22 январа, 2025
Şeýtan ŞEÝTAN

Şu gün säher bilen
Iş ýerimde işläň bolup otyrkam,
Meniň açyk duran gapymy kakman,
Sorap bilinmedik islegme bakman,
Şeýtan gelip girdi meniň ýanyma.
Ilki tanamadym,
Bilip bilmedim,
Näçe agram salsam-da men aňyňa.
Onuň keşbi,
Oň görnüşi däl eken,
Aýdyşlary ýaly şeýtanyň bir myrtar.
Gaýra bu şeýtanyň şeýtanyň ýüzünde,
Bu çaklar duşmaýan ýiti mähir bar.
Edepli ekeni,
Gelmedi ol alkymyňa dykylyp,
Onuň orny boldy otagyň künji.
Ýöne men özümi oňasyz duýdum,
Ynjalyk berenok maňa bir ünji.
Soradym men ondan:
Etdimmi ikilik
Işimde,
durmuşda
ýa-da ömrümde
Lebzim ýuwutdymmy,
adam satdymmy,
Wezipe aldimmy
Bir kişiniň aýagyna ýykylyp?

Ýa howpdan çekinip,
Itdimmi başgany uçut gaýadan
Yza çekilip?..
Soragyň zyzndan sorag ýagdyryp
Berýän sowallamdan barýan ýygrylyp.
Şeýtan söz gatmady,
Köpmanyly garap otyr ýylgyryp.
Dymdym öz soragma özüm düwünip,
Diňlemekçi boldum şeýtan buýrugyn.
Ol bolsa ýerinden galdy-da sessiz,
Sorag alamaty ýaly göterdi
Ýere ýetip ýatan uzyn guýrugyn.
Soň bir sözem diýmän çykyp gitdi ol,
Bu şeýtandan maňa bolmady zowal.
Müň soragma derek goýup gitdi ol,
Meň soragma derek ýekeje sowal...
Akylyndan aşa düşen bu ynsan,
Ynjan ynsabyna diýýärmä şeýtan?!

* * *

Dünýä bazaryna çykdyň men bu gün,
Hyrydart bolup juda köp zadyň.
Gözläber,
saýlaber islegiňe görä
Bardyr munda özi,
tapsaň bor adyn.
Aljakmy sen töläp ýoňsuz bahany
Taryh jümmüşinden gelen kitaby.
Ynha, datsaň şumerleriň şeraby,
Ýa-da iýseň faraonlaň gutaby,
Bu öwrümde satylyp dur daraklar,
Ýasalypdyr olar süňkünden piliň.
Hyrydar bolsaňyz – guluň zynjyry,
Zynjyrdanam agyr okuwdyr bilim.
Seret, munda geljek,
geçmiş satylýar.
Gülki, agy, aýdym,
Etmiş satylýar.

Ömür,
ölüm,
Gala,
gorgan satylýar.
Nika ýüzük bilen ýorgan satylýar.
Bu zeminiň üsti,
Deňiziň düýbi,
Çaganyň reňki,
Geliniň düýşi,
Akyllýň agysy,
Akmagyň huşy,
Ejizlik satylýar ~ dyzyny epen,
Satylýar kepen.
Satylýar içgi,
Satylýar içki...
Bu gyzan bazarda bahaladýan ýok
Satylsa-d ynsan,
Ynsap
Ähli zat satylýar ýalandan,
çyndan.
Gorkýan ýok bazarda
Hudaýdan, jyndan.
Sebäbi olaňam bahasyn biri,
Alandyr el basman,
Satýanlaryň özi özünü bir çak
Satandyr ahmal...
Bahaladyp gördüm ýeriň şaryny,
Mugt diýdiler,
Kime gerek beýle biderek haryt?
Başga zat almaga pulum ýetjek däl,
Mugt zady almasa meň ýaly garyp.
Özüm bilen el basyşdym,
Söwdalaşdym,
ylalaşdym,
Indi alyp gidýän zemini öýe.
Indi ol meniňki,
meniňki düşün!

Söwdaňyzy başga ýerde ediň siz,
Düşüň...

* * *

Şu gün seniň gözleriňde,
Bulduraýan gözýaş gördüm.
Şu gün seniň gözleriňde,
Goşalandy meniň derdim.
Çogup çykan ahy-nala
Diňer ýerde diňmedi
Şor damjalaň ýekejesem
Ýañagyňa siňmedi,
Diňe gözüňdäki gözýaş
Çekdi meniň ünsümi.
Ýöne seniň beýle derdiň
Düýnkümi ýa şu günkümi?!
Bilip bilmedim ony men,
Gözdäki ýaşynda many kän eken.
Öňem görüňärdi gözleriňde ýaş,
Ýöne oňa hiç kim düşünmän eken.
Ynha,
kyrk ýaşamak gerek ekeni,
Kän zatdan ýadamak gerek ekeni
Näzden dörän ýaş däl,
Bu günki gözýaş
Jemlenipdir bar ykbal bir damjada ~
Ýar mährinden ganmakdan
Dörän ýaş däl,
Bu gözýaşda başga-başga many bar.
Ömür hakda bar üýtgeşik çakylyk.
Jemlenipdir bar ykbal bir damjada
Şor damjada
geçen,
geljek,
bakylyk.
Bu zatlaryň baryn görýän,

Ýöne seň gözlerňi görüp bilemok.
Ähli zatdan,
öz-özümden gabanyp,
Hany menu öňki öpen gözlerim?!
Syr perdäni,
Göter gözden gabagyň,
Gizlediňmi göreçlerňi
Bu dünýäniň şumlugyndan,
Ynsanyň döreden ýagtylygynyň
Älemi bürejek güň tümlüginden,
Meni heläk edýän ähli sowallaň
Jogabyn tapaýyn
Seniň göreçleriň iň çuňlugyndan...
Tanyş alamatlar duşmady maňa.
Saýgaryp bilmedim,
seretdim ýene.
Sen meniň aňymda galypsyň baky
Mährem gelin bolup,
näzli gyz bolup,
Bu gün sen ene!
Süpürjek boldum men gözdäki ýaşy,
Ýöne gözler gury eken.

Kiçijik derdimi gözledim ondan,
O gözlerde bolsa giden bir dünýä!..
Ýeriň öz okundan sypmagy mümkin,
Ynsan ene görejine bakmasa
Älemi hiçbirzat ýandyryp bilmez,
Enäniň gözýaşy ony ýakmasa.

Orazguly ANNAÝEW,
Türkmenistanyň Halk ýazyjysy. Goşgular